

LEKCE 7

PODMIŇOVACÍ ZPŮSOB – УМОВНИЙ СПОСІБ

1. Повторіть відмінювання I та II відмін, слова в дужках поставте у правильній формі, речення перекладіть на чеську мову.

- 1) Чи бачиш ти того (хлопець) у фіолетовому (пальто)?
- 2) У (димар) було багато (чорна сажа).
- 3) У блакитному (небо) пливлі білі хмаринки.
- 4) По (дороба) їхала вантажівка з (вугілля).
- 5) У (субота) я дивілася чеський фільм Два на (кінь), один на (осел).
- 6) У третьому (речення) він зробив (груба помилка).
- 7) Як ти можеш жити з таким кумедним/жахливим (прізвище)?
- 8) Повз дороба стояли (каштан – мн.) з (клен – мн.).
- 9) На (папір) була чорнильна пляма.
- 10) У (залізна коробка) зі (знаряддя) бракувало чого(молоток).
- 11) Без широкого (підвіконня) у мене тут не могло б бути стільки (квітка – мн.).
- 12) На (годинник) примостівся голуб.
- 13) Ні з цим (поле) ні з (ліс) ми не будемо нічого робити.
- 14) Я люблю (кофолла) з (ром, лід і лимон).
- 15) Ми розмовляли/спілкувалися з (переможець) цього(змагання).
- 16) Біля (дороба) лежали великі (купа) сірого (каміння).
- 17) Автомобіль з (причіп) мчав чим (пиліжна дороба).
- 18) У глиняному (глічик) вже не було (вода).
- 19) У (ліс) стояла дерев'яна хатинка з відкритим (ганок).
- 20) Я мусила прополоти грядки, пророслі чим(бур'ян).
- 21) У горах я люблю дихати свіжим (повітря).
- 22) У (зошит) не вистачало кількох (сторінка – мн.).
- 23) Хто ти за чим (походження)?
- 24) На (дах) сиділа кішка з (кошенятко).
- 25) У підземному (гараж) стоїть декілька (автомобіль – мн.) іноземних (марка – мн.).
- 26) Не бери сьогодні (футболка) з короткими (рукав – мн.), на (вулиця) холодно!
- 27) Ви задоволені своєю (заробітна плата)?
- 28) Я хотіла б стати (викладач, юрист, мовознавець або історик).
- 29) На (пасовище) паслося кілька (корова – мн.) та (коза – мн.).
- 30) На віконному (скло) залишилися (слід – мн.) дитячих (рука – мн.).

2. Згадайте текст „Пори року“. Перекладіть наступні речення українською мовою.

Letos jsme měli velmi chladnou zimu. V březnu, dubnu a, částečně, ještě i v květnu jsme museli topit. Konečně jsme se dočkali tepla a slunce. V půlce května se oteplilo. Pršelo většinou jen v noci. Na trávě byly vidět ojedinělé kapky deště. V létě rád navštěvuji svého kamaráda Michala. Má hezký dům v zahradě. Svítí slunce. Venku je vedro. Najednou se začalo stmívat. Slunce zmizelo za mraky. Ochlادilo se. Začala bouře. Dívali jsme se z okna na liják. Zablesklo se a někde blízko udeřil hrom. Bouře utichla. Vzduch se pročistil. Během září a října bylo krásné počasí. Procházeli jsme se po březích rybníků a sledovali, jak rybáři chytají ryby. V listopadu napadl sníh a v prosinci udeřil mráz.

3. Утворіть кличний відмінок від наступних словосполучень.

Пан суддя, добродій Острівський, бабуся Ганна, вчитель Рашко, Дмитро Васильович, пан прокурор, сестра Юлія, генерал-майор Лісенко, Анатолій Олексійович, Каліна Миронівна, братик Пётрик, лікар Пономарів, директор Білогорівська.

ПОДМИНОВАЦІ ЗПЇСОБ - УМОВНИЙ СПОСІБ

Подминовací зпїсоб се творї сполїнїм тварїм минулїго часу а подминовací чástице **Б/БИ**.

ПИСАВ БИ, ЧИТАЛА Б, СМІЯЛОСЯ Б, НЕСЛИ Б

Pozor na používání podmiňovací částice. Obecně platí, že u mužského rodu (tedy po souhlásce) použijeme částici **БИ**, u ženského a středního rodu a množného čísla (tedy po samohlásce) částici **Б**. Tato částice se vždy píše zvlášť a nemusí stát bezprostředně po slovese, může být umístěna i jinde ve větě po kterémkoli plnovýznamovém slovu, stále zde však platí zásada střídání samohlásek a souhlásek. Pokud tedy předchází slovo končí na samohlásku, použijeme částici **Б**, pokud končí na souhlásku, bude následovat částice **БИ**.

4. Перекладіть українською мовою. Введіть дієслова у формі умовного способу в речення.

chtěl by	malovali by
zavolala bych	procházel by se
koupil by	jelo by
koupalo by	šli bychom
našla bych	pracovali by
psali bychom	seděl bys
četli byste	stála bys
poslouchali by	letěli byste
vypracovala bych	vezl by
snědlo by	nesli by
vypli bychom	vedlo by
spali byste	mohli byste
udělala bych	vydělával by

POUŽITÍ PODMIŇOVACÍHO ZPŮSOBU VE VĚTĚ

Якби у мене був вільний час, я поїхав би у Карпати.

Я б хотіла поїхати у Карпати.

Я б хотіла, щоб ти поїхав зі мною в Карпати.

Я поїхала б у Карпати, але у мене заняття в університеті.

Як би я хотіла поїхати в Карпати.

5. Працюйте за зразком, відповідаючи на питання: Що б ви зробили?

Мати вільний час → поїхати у Карпати. - Якби я мав вільний час, то поїхав би у Карпати.

Багато працювати → мати багато грошей → купити автомобіль → поїхати подорожувати → побачити гарні місця → зробити фотографії → показати друзям → заздрити мені.

6. Наступні короткі речення перекладіть українською мовою, самостійно придумайте 5 речень із тими ж дієсловами.

1) Utrácím peníze.	11) Maminka často peče koláče.
2) Kolik to stojí?	12) Počasí se pokazilo.
3) Co ti (on) radí?	13) V létě jsme cestovali do zahraničí.
4) Postavili jsme dům.	14) Kdo zabalí dárky?
5) Pozveš mě do kina?	15) On se mi moc líbí.
6) Omluvíte se učitelce?	16) Namaluješ mi obrázek?
7) Seznamují se se spolužáky.	17) Jeli jsme vlakem.
8) Používáš slovník?	18) Už ti vrátila tu knihu?
9) On mi nevěří.	19) V září poletím do Lvova.
10) Jíš maso?	20) Babička čte ráda detektivky. (детективи)

7. Прочитайте текст, незнайомі слова вивчіть.

Я дуже люблю осінь. Це прекрасна порá року. Восені гáрна погóда, можна багáто гуляти. Особливо я люблю гуляти в парку. Тут ростуть різні дерева, і восені лiстя на них стаé різнокольоровим: жóвтим, червóним, помарáнчевим...

Коли гáрна погóда, я приходжу в парк, читаю книжку або слухаю мýзику. Іноді я йду в парк з друзями. Тут є кафé, де ми любимо пiти чай. У вересні ще тéпло, і ми сидимó на вýлиці. А в листопаді ми дiвимося чéрез вікно, як йде дощ і падає лiстя. Тáкож восені можна поїхати в лiс – збирáти гриби́.

А ще я люблю осінь, бо восені у мéне День нарóдження. 15 жóвтня до мéне приходять мої друзі, і ми з ними рáзом святкуéмо. Я вважаю, що осінь – найкраща порá року.

8. Згадайте лексику, що пов'язана з порами року. Опишіть малюнки, придумайте оповідання, використовуючи форми умовного способу.

9. Напишіть твір про свою улюблену пору року.